För invånarnas bästa! Ronnebypartiets budget 2026 och plan för 2027-2028

Ronnebypartiet 2025-11-20

Förord

En valårsbudget lägger grunden för den politik som vi vill gå till val på. Det är därför extra viktigt med förarbetet till den. I Ronnebypartiet har vi därför jobbat med grunderna för vad vi står för, de orubbliga värderingar som vi alla kan komma överens om gäller. Det handlar om

1. Frihet och demokrati,
2. Företagsamhet och framtidstro,
3. Omtanke och ansvar, samt
4. Kunskap och öppenhet.

Utifrån det har vi uppdaterat vårt partiprogram, på vilket vi bygger vår budget och också det kommande valmanifestet.

Titeln *För invånarnas bästa!* speglar vårt motto att i de beslut vi fattar och förslag vi lägger fram göra det som gynnar våra invånare på bästa sätt. Vi sätter då exempelvis kvinnojourens behov framför politikerarvoden, och skolan och välfärden framför nya exploateringar av känsliga naturområden. Att Ronneby enligt regeringen har hela två av Blekinges fyra utanförskapsområden, är något som vi ser som den övergripande viktigaste frågan att arbeta med under de närmaste åren varför satsningar på både näringsliv, utbildning och sociala insatser utgör kärnan i vår budget.

Introduktion

Till i år har kommunen gått över till en ny budgetmodell kallad resursfördelningsmodellen. Ronnebypartiet utgick delvis ifrån en sådan modell redan förra året och baserade stora delar av den på aktuella befolkningsprognoser, snarare än historiska budgetramar. På så vis förfinas informationen i underlaget, så att budgeten som läggs ska kunna vara mer träffsäker. Så i år används en budget som baserar sig på en prognos för befolkningen som togs fram i våras. Enligt den ska befolkningen minska med drygt 100 invånare under 2025, men i själva verket har vi ett svagt minus på endast något enstaka tiotal. Det har vi tagit hänsyn till i budgeten. Vi tror dock att den ökade inflyttningen är tillfällig som ett resultat av F17s expansion och att till nästa år är vi tillbaka på prognosen igen eller därikring.

Vår kommun och dess välmående kan mätas med hjälp av ett antal nyckeltal. På så sätt kan vi jämföra oss med andra kommuner, eller för den delen studera utvecklingen över tid.

Vi kan också sätta upp långsiktiga mål för vår kommun, och det gör vi även i denna budget.

Ronnebypartiets långsiktiga mål

Till 2028 vill vi ha uppnått följande:

1. Kommunens näringslivsranking ska vara på kommunsveriges övre halva igen.
2. Vår arbetslöshet ska vara stadigt nedåtgående, och ligga under 8% i stället för 10,5% (2024)
3. Våra kommunala bolag ska leverera god samhällsservice till attraktiva priser.
4. Skolresultaten i grundskolan ska vara signifikant bättre än idag. 70% av eleverna på mellanstadiet, och 65% av eleverna på högstadiet ska gå ut åk 6 och 9 med minst godkänt betyg i alla ämnen.
5. Befolkningsutvecklingen ska överstiga framskrivningarna från SCB.
6. Ronneby kommun ska leverera en god kvalité på vår vård och omsorg av våra äldre.
7. Ronnebypartiet ska verka för att vi 2028 inte längre ska ha två utanförskapsområden, och 2030 ska vi inte ha något utanförskapsområde alls i kommunen.
8. Medborgarundersökningen - *Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel %* ska vara över 65%.

Kommunledningsförvaltningen och de centrala kontona

Kommunledningsförvaltningen (KLF) handhar kommunens centrala funktioner, såsom Kommunkansliet, Näringslivsenheten och Ekonomiavdelningen. Under de centrala kontona ligger också politiken med sina kostnader.

För KLF lägger vi följande förslag.

1. Näringslivsenheten stärks med en tjänst som ska ansvara för samordningen av företagskontakterna i form av *en väg in* och tillse att alla får den service de har rätt till på enklaste vis för företaget i fråga. För detta avsätts 400 tkr under 2026 och därefter 700 tkr årligen. Vidare ska givetvis näringslivskontoret även framledes styras från KLF och inte utlokaliseras till andra förvaltningar. Att det finns en kontaktperson för näringslivsfrågor på respektive förvaltning är positivt, men samarbetet behöver koordineras centralt.
2. På politiken sparas totalt 3mkr genom följande åtgärder:
    a. 1:a vice KSO återgår till 50% av en full tjänst.
    b. Den vice ordföranden i de olika nämnderna och styrelserna som företräder majoriteten får 25% av dess ordförandes arvode (tidigare 50%).
    c. Grundarvodet sänks från 100% av en riksdagsmannalön, till 77%.
    d. Kulturutskottet avskaffas och kulturfrågorna återtas av TFK-nämnden där de får större genomslag.
    e. Ersättningen till ledamöter i KSAU halveras, från dagens 40%, till 20% av Grundarvodet. Besparingen bekostar att utöka KSAU till 7 ledamöter igen, vilket främjar demokratin.
    f. Antalet ledamöter i Kommunfullmäktige minskas från 49 till 41.
    g. Antalet ledamöter i nämnderna reduceras till 11 och i bolagsstyrelserna till 9.
    h. Budgeten för partistöden halveras.

    Totalt ger detta en besparing på ca 3 mkr per år från 2027. Första året 2,6 mkr.
3. Vi avsätter under 2026 50 tkr specifikt för en studieresa för Internationella Gruppen (KS och KFs presidier, samt kommundirektören) till Stutthof i Polen.

4. Kontot för KS och KFs oförutsedda utgifter är ett ständigt problem för KS tack vare hur dessa medel disponeras och bristen på insyn och kontroll. Vi minskar posten medel för oförutsedda utgifter, KS, till 6mkr om året.
5. En ny kommunjurist återinsätts snarast. Finansiering tas ur ramanslaget, dvs det som idag betalar alla juridiska konsulter vi behöver anlita istället.
6. En integrationsstrateg eller samordnare för att arbeta med utanförskapsområdena tillsätts. Medel tas från flyktingkontot.
7. Utdelningen från Helsobrunnen reduceras med 1.857 tkr till 12.093 tkr. I princip ska överskottet från verksamheterna i bolagen användas för att stärka bolagens produkter framför att stärka den egna ekonomin, eller ge höga utdelningar. Avkastningskravet bör därför på sikt *minskas* till förmån för lägre taxor och hyror.
8. Årets överskott landar på 15.115 tkr, vilket motsvarar 0,64%

Revisionen

Revisionen har med detta styre bråda dagar att hinna med i svängarna. Ronnebypartiet föreslår därför att revisionen utökas med två personer från oppositionen, dit vi inte räknar Sverigedemokraterna.

Miljö- och Byggnadsförvaltningen

Även om miljö- och byggnadsnämnden ligger efter i sina tillsynsärenden, så har de just nu det lugnare på bygglovssidan. Förslagsvis löses dessa två problem genom en tillfällig omdisponering av arbetsuppgifter inom den tilldelade ramen.

Teknik- Fritid- och Kulturförvaltningen

För TKF föreslås en rad förslag:

1. En väsentlig reduktion av kostnaderna för internationella utbyten föreslås, inklusive det Ukrainaläger som enbart är för barn till krigsveteraner som hållits i några år nu. Här sparas 700 tkr om året 2026-2028.
2. Vi avblåser försöket med frukost i skolan. Förslaget är undermåligt finansierat då det saknas finansiering för den undersökning som den är ämnad ligga till grund för. Att göra en sådan utvärdering i efterhand är inte möjlig, då det saknas förutsättningar att efteråt mäta allt som behövde klargöras innan försöken startade. Hela projektet riskerar därför att enbart bli gratisfrukostar under en tid för vissa utvalda skolor, men inget mer. Vi får helt enkelt inte fram det beslutsunderlag som krävs för att skala upp det hela till en reform i full skala. Besparingen på 170 tkr fås endast under 2026.
3. När nu översiktsplanen är klar, och vi ännu inte sett någon rusning till kommunens villatomter, så behöver vi heller inte ha en lika stor bemanning av planarkitekter. Vi föreslår att tempot i exploateringen för bostadsbyggande dras ner till dess att efterfrågan kommit ikapp utbudet. Det betyder att balanskontot för flyktingmottagande kan användas för andra reformer än att tillgodose oss med detaljplaner som vi inte behöver än på länge. Här sparas 1,3 mkr 2026 och därefter 2,6 mkr årligen under 2027 och 2028 då 3,5 tjänster dras in.
4. Förskköningsprojekt för tätorternas centrum. Ronnebypartiet föreslår vidare ett förskköningsprojekt för tätorternas centrum. Idag klassas centrum i Ronneby som ett

utanförskapsområde och vi behöver satsa för att komma bort från den stämpeln. Där är utemiljön i centrum en viktig pusselbit. Även andra centrum kan behöva en uppfräschning. De tidigare beslut om förändringar av centrum som fattats men ännu inte genomförts ska ses över och uppdateras i enlighet med den trafikanalys som gjorts. En översyn av lämpliga ytterligare lokaler för ungdomsverksamhet skall göras. Kostnaden för de investeringar som behöver göras tas från ramen för TFKs generella investeringsanslag.

5. Idag går en stor del av genomfartstrafiken genom centrum vilket skapar trafikstockning, problem för fotgängarna och ett allmänt mindre trivsamt centrum. Därför föreslås ett omtag för den utredning om genomförbarhet och placering av en Norra länken. Vi bedömer att en uppdatering av den tidigare utredningen kan göras till en kostnad av 200 tkr.
6. En ordentlig konsekvensanalys görs av vägbidragsbeslutet. Till dess återställs nivåerna på bidragen till den nivå vi hade 2023. Kostnaden tas ur ramen för TFKs generella investeringsanslag.
7. På investeringssidan hittar vi också satsningar på idrott, kultur och fritid.
    a. En motocrossbana ska utredas under 2026 med planerad byggstart 2027. Budget 5,2mkr
    b. Ett tak på bandybanan i Lugnevi ska utredas. Tidigast byggstart 2027. Vi avsätter 300tkr till att ta fram ett underlag för upphandling, därefter 25mkr till själva bygget.
    c. Teatern ska restaureras. Till det avsätts 2 mkr 2026

Utbildningsförvaltningen

Skolan är central i att forma framtidens invånare. En väl fungerande skolgång lägger grunden för en väl fungerande samhällsmedborgare som försörjer sig själv och bidrar till samhällets bästa. Här ser det olika ut i olika delar av skolan. F-6 har en tidvis fungerande skolverksamhet som under det senaste året gjort vissa framsteg i lärandet; vi har åtminstone kunnat notera att fler elever nu lämnar åk6 med godkända betyg i alla ämnen, än förra året. Ändå ligger vi klart sist i Blekinge och det är problematiskt. Problemen ökar om vi ser till resultaten i högstadiet. Här är en ännu större andel utan fullständiga betyg. När vi sedan ser på resultatet i gymnasieskolorna, så är det betydligt bättre och här visar exempelvis Knut Hahn-skolan så pass bra resultat att vi lockar hit elever från närliggande kommuner. Det är i dagsläget inte helt optimalt, eftersom det då konkurrerar ut våra egna elever när vi inte har tillräckligt med platser att erbjuda. Lösningen är då att skicka de eleverna till grannkommunerna för sina studier och summerat tjänar vi ingenting på intresset utifrån.

Men det kan komma att ändras när demografin tas i beaktande. Om några år sjunker antalet kommuninvånare som går i gymnasiet, vilket öppnar för att vi kan göra det till en god affär att erbjuda platser till närliggande kommuner och få betalt för dem.

Problemen kvarstår dock i grundskolan och Ronnebypartiet föreslår därför följande:

1. En återgång till 15 timmars förskola per vecka för de föräldrar som ej har sysselsättning. Besparingen är på sikt 3 mkr om året, men 1,5mkr 2026.
2. En snabbutredning görs om möjligheterna att införa den nivåindelade undervisning som delvis bedrivs idag, på alla våra högstadieskolor. Kostnad 700 tkr under 2026. Vad skulle en sådan omorganisation kosta och vilka risker och fördelar för det med sig för Ronnebys elever och skolorganisation? Finns statlig finansiering att söka för genomförandet? Hur görs uppdelningen rent praktiskt, hur säkerställs en flexibilitet mellan nivåerna och vilka resurser krävs för att komma igång?

3. Genomförande av nivåindelad undervisning i enlighet med utredningens slutsatser. Det avsätts ca 12,5 mkr sammantaget under 3 år för detta, med förhoppningen att det därefter ska ha skapats en väl fungerande och effektiv modell för undervisningen med väsentligt förbättrade resultat inom samtliga nivåer. Beslut får sedan tas kring finansieringen framgent, men förhoppningen är att detta på sikt finansierar sig själv genom en effektivare och mer anpassad användning av personalen.
4. En större riktad satsning på läsande på mellanstadiet föreslås. Detta kommer att gynna alla elever, men kanske främst de som har svårt för det svenska språket redan innan. Att då satsa på läsande är en investering som underlättar kommande undervisning. Till detta avsätts 2,6mkr årligen under 2026-2028, vilket ska räcka till såväl böcker som personal att leda denna satsning. Pengarna tas från balanskontot (de som annars skulle finansierat planarkitekter).
5. En utredning om det långsiktiga framtida behovet av skolor föreslås. Där bör flera scenarier i befolkningsutvecklingen utvärderas och olika strategier för att möta dem tas fram. Ska vi exempelvis lägga ner landsbygdsskolor för att koncentrera allt till de nybyggda skolorna i Ronneby? Eller är det bättre att lägga ner ett högstadium i Ronneby för att ge landsbygdsskolorna (och därmed våra småorter) en möjlighet till en positivare utveckling? Utredningen planeras till 2027.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen är en väl fungerande förvaltning med låga kostnader sett till den insats de gör. Vi räknar då med en hemtjänstvolym om 29.000 timmar hemtjänst per månad. En viss oro finns för upphandlingen av fordon, och att den kan fördyras på grund av elektrifieringen av bilflottan, samt det skralare utbudet av mindre leasingbilar hos den säljare som vi upphandlat. Är så fallet, så bör en ny upphandling ske. 1mkr avsätts extra för bilarna jämfört med ramen.

Vi vill också genomföra en utredning om vårdkostnaderna för personer under 65 år. Denna grupp sticker ut i statistiken. Förhoppningen är att kunna spara medel där. Netto 300 tkr under 2026, 1mkr 2027 och 2mkr 2028.

Dessutom vill vi få klarhet i hur behoven av vårdplatser ser ut framöver i de områden där vi bygger nytt. Förslaget från Ronnebypartiet är att i förslagen om byggande för nya vårdplatser kräva en grundlig behovsanalys i underlagen för investeringen. Det är betydligt billigare att göra en sådan och konstatera att inget behov föreligger, än att upptäcka samma sak när det är klart för inflyttning.

Förvaltningen för arbete och välfärd

Denna förvaltning fick hårda sparkrav på sig senast. Bland annat sparade de in på bidraget till kommunens kvinnojour. Det bidraget för Ronnebypartiet självklart tillbaka in i budgeten, vilket innebär en kostnad om 500 tkr årligen.

Vi vill också återinföra ersättningen för resor till och från dagverksamheten. Dessa kostnader tas från balanskontot nedan.

Dessutom så får NAV 3940 tkr årligen 2026-2028 från balanskonto flykting för att täcka underskottet i sin budget.

Överförmyndarnämnden

Här finns det ett förslag att utöka ramen för att harmonisera arvodesnivåerna med övriga regionen, vilket vi ställer oss bakom. Vi ser dock gärna att kommunen övergår till månadsutbetalningar istället för årsarvoden, då det kan underlätta rekryteringen av gode män.

Övrigt om investeringar

Gällande bolagens investeringar, så sätter Ronnebypartiet mycket av exploateringarna för bostadsbyggande på vänt, i synnerhet vad gäller villatomter. Vi drar därför ner på Ronneby Miljötekniks investeringsbudget till 170mkr för 2026, 160mkr 2027, 140mkr 2028, 120mkr 2029 och 100mkr 2030. Prioriteringarna bör ligga på industrietableringar, att beta av underhållsskulden, samt att bygga ut fibernätet med fler anslutningar och tjänster.

Bolagen

För de kommunala bolagen föreslås hyresstopp. Vi ska som allmännytta inte vara prisledande då det driver upp priserna på hela hyresmarknaden och får än färre att stanna kvar eller flytta hit. Ronnebyhus är ett välmående bolag och ett tillfälligt hyresstopp skulle skapa en nödvändig justering av hyresnivåerna.

Vidare ska vi också måna om vår kommunala infrastruktur och de kommunala bolagens rätt att följa lagarna, sina bolagsordningar och de ägardirektiv som beslutas om.